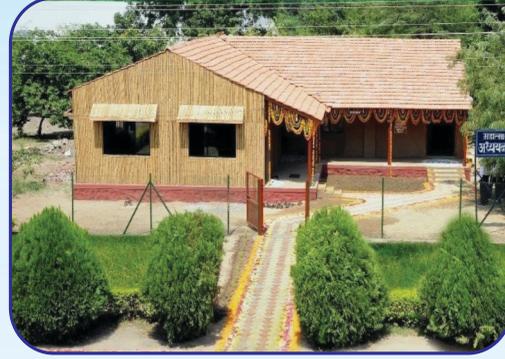

केंद्रीय ग्रंथालय

हृदय कुंज

इनडोअर स्टेडियम

विद्यापीठ अनुदान आयोग वसतिगृह

विज्ञान भवन

केंद्रीय संशोधन प्रयोगशाळा

॥ उत्तिष्ठत जाग्रत प्राप्य वरान्निबोधत ॥
'नेक' पुनर्मानांकित 'अ' दर्जा (CGPA - 3.12)
पूज्य साने गुरुजी विद्या प्रसारक मंडळाचे

स. इ. पाटील कला, गि. बा. पटेल विज्ञान व श. ता. ख. वि.
संघ वाणिज्य महाविद्यालय, शहादा (जि.नंदुरबार) (महा.)

RUSA 2.0 Beneficiary College and DBT Star College Status

फोन नं. (02565) 229576

संकेतस्थळ : www.psgvpasc.ac.in

ई-मेल : principal.shahada@gmail.com

कवयित्री बहिणाबाई चौधरी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठाशी संलग्न
स्थापना : १९७०
पदवी, पदव्युत्तर आणि संशोधन वर्गासाठी

माहिती पत्रक 2022-23

वरिष्ठ महाविद्यालय : प्राचार्य व प्राध्यापक - विज्ञान शाखा

भौतिकशास्त्र विभाग

१ प्रा. डॉ. आर. एस. पाटील, प्राचार्य व प्राध्यापक	एम. एस्सी., एम्. फिल्., पीएच्.डी.
२ प्रा. डॉ. आय. जे. पाटील, विभाग प्रमुख	एम. एस्सी., पीएच्.डी.
३ प्रा. डॉ. पी. पी. जगताप	एम. एस्सी., एम्. फिल्., पीएच्.डी.

रसायनशास्त्र विभाग

१ प्रा. डॉ. यू. एम. जाधव, विभाग प्रमुख	एम. एस्सी., एम्. फिल्., पीएच्.डी.
२ प्रा. डॉ. एम. के. पटेल, उपप्राचार्य	एम. एस्सी., एम्. फिल्., पीएच्.डी.
३ डॉ. एम. एम. पाटील	एम. एस्सी., नेट, पीएच्.डी.
४ प्रा. आर. व्ही. पाटील	एम. एस्सी., नेट, सेट
५ प्रा. एस. आर. उजगरे	एम. एस्सी., नेट
६ प्रा. डॉ. ए. जी. बेलदार	एम. एस्सी., पीएच्.डी., नेट
७ प्रा. जे. यू. चव्हाण	एम. एस्सी., नेट

सूक्ष्मजीवशास्त्र विभाग

१ प्रा. डॉ. आर. झेड. सैयद, विभाग प्रमुख	एम. एस्सी., पीएच्.डी.
२ प्रा. डॉ. ए.एच. जोबनपुत्र	एम. एस्सी., पीएच्.डी.
३ प्रा. डॉ. व्ही. एम. चौधरी	एम. एस्सी., सेट, पीएच्.डी.
४ प्रा. डॉ. एम. एम. जोगी	एम. एस्सी., पीएच्.डी.

प्राणीशास्त्र विभाग

१ प्रा. डॉ. आर. एम. चौधरी, विभाग प्रमुख	एम. एस्सी., पीएच्.डी.
२ प्रा. डॉ. एस. एस. भांडे	एम. एस्सी., पीएच्.डी.
३ प्रा. एस. पी. फुलपगारे	एम. एस्सी., एम्. फिल्.
४ प्रा. डॉ. वाय. एच. वसू	एम. एस्सी. एम्. फिल्., पीएच्.डी.

गणित व संख्याशास्त्र विभाग

१ डॉ. एम. के. पटेल, कार्यकारी विभाग प्रमुख	एम. एस्सी., एम्. फिल्. पीएच्.डी.
२ डॉ. सी. एस. सुतार	एम. एस्सी., पीएच्.डी.
३ प्रा. जी. एस. पाटील	एम. एस्सी., नेट

वनस्पतीशास्त्र विभाग

१ प्रा. डॉ. एस. के. तायडे, विभाग प्रमुख	एम. एस्सी., पीएच्.डी.
२ प्रा. विजया के. पाटील	एम. एस्सी., नेट
३ प्रा. डॉ. एस. एस. पाठक	एम. एस्सी., पीएच्.डी.
४ प्रा. एन. के. आठवले	एम. एस्सी., नेट
५ प्रा. एम. बी. जगताप	एम. एस्सी., नेट

संगणकशास्त्र विभाग

१ प्रा. व्ही. एस. भोसले	एम. एस्सी.
२ प्रा. व्ही. आय. पाटील	एम. एस्सी.

जैवतंत्रज्ञान विभाग

१ प्रा. डॉ. एम. एम. जोगी, विभाग प्रमुख (कार्यकारी)	एम. एस्सी.
--	------------

वरिष्ठ महाविद्यालय : प्राचार्य व प्राध्यापक - कला व वाणिज्य शाखा

मराठी विभाग

• हिंदी विभाग •	
१ प्रा. डॉ. जी. बी. कुवर, विभाग प्रमुख	एम. ए., पीएच्. डी.
२ डॉ. व्ही. ओ. शर्मा	एम. ए., पीएच्. डी.

इंग्रजी विभाग

१ प्रा. डॉ. एस.डी. सिंदखेडकर, उपप्राचार्य व विभाग प्रमुख	एम. ए., पीएच्. डी. (इंग्रजी)
२ प्रा. डॉ. के. जी. वळवी	एम. ए., नेट, सेट, पीएच्. डी.
३ प्रा. आर. एस. माळी	एम. ए., नेट

भूगोल विभाग

१ प्रा. डॉ. यू. व्ही. निळे, विभाग प्रमुख	एम. ए., पीएच्. डी
२ प्रा. डॉ. पी. आर. तोरवणे	एम. ए. बी. एड., नेट, पीएच्. डी
३ प्रा. आर. व्ही. पाटील	एम. एस्सी. सेट

व्यावसायिक अर्थशास्त्र विभाग

१ प्रा. डॉ. ए. आर. निकम, विभाग प्रमुख	एम. ए., एम. कॉम., एम. फिल्., पीएच्.डी. सेट, बी.एड.
---------------------------------------	--

अर्थशास्त्र विभाग

१ प्रा. एस. एल. भालेराव, विभाग प्रमुख	एम. ए., एम. फिल्., नेट
२ प्रा. डॉ. ए. आर. निकम	एम. ए., एम. फिल्., पीएच्. डी. सेट
३ प्रा. एस. एस. पवार	एम. ए., एम. फिल्., बी.एड.सेट

इतिहास व राज्यशास्त्र विभाग

१ प्रा. बी. एस. रामटेके, विभाग प्रमुख	एम. ए., एम. फिल्.
२ प्रा. डॉ. वाय. के. शिरसाठ	एम. ए., बी. एड., पीएच्. डी

मानसशास्त्र विभाग

१ प्रा. डॉ. वजीह अशहर	एम. ए., सेट, पीएच्. डी
-----------------------	------------------------

वाणिज्य शाखा

१ प्रा. डॉ. डी. एम. गांगुर्डे, विभाग प्रमुख	एम. कॉम., पीएच्. डी
२ प्रा. डॉ. जी. एस. गवई	एम. कॉम., एम. फिल्., नेट, पीएच्. डी

क्रीडा विभाग

१ प्रा. डॉ. ए. आर. कांबळे, क्रीडा संचालक	एम. पी. एड., सेट, पीएच्. डी
--	-----------------------------

ग्रंथालय विभाग

१ प्रा. बी. एस. पाटील, ग्रंथपाल	एम. ए., एम. लिब., एम. फिल्.
---------------------------------	-----------------------------

पदव्युत्तर विभाग (कला, विज्ञान व वाणिज्य)

एम. ए. (मराठी, हिंदी, इंग्रजी, अर्थशास्त्र, भूगोल), एम. कॉम., एम. एस्सी. (रसायनशास्त्र, पदार्थविज्ञान, वनस्पतीशास्त्र, प्राणीशास्त्र, सूक्ष्मजीवशास्त्र, संगणकशास्त्र, गणित)

पूज्य साने गुरुजी विद्या प्रसारक मंडळाचे कला विज्ञान व वाणिज्य महाविद्यालय, शहादा जि. नंदुरबार
शिक्षकेतर कर्मचारी यादी - २०२२-२३

अ.नं.	नाव	पद
१.	श्री. सुनिल मुरलीधर भांडारकर	अधिक्षक
२.	श्री. गोपाळ गंगाधर सोनार	मुख्य लिपिक
३.	श्री. शशिकांत हांडू महिरे	कनिष्ठ लिपिक
४.	श्री. मनोज मोहन फणसे	कनिष्ठ लिपिक
५.	श्री. विशाल अशोक पाटील	कनिष्ठ लिपिक
६.	श्री. जितेंद्र इंद्रसिंग चव्हाण	कनिष्ठ लिपिक
७.	श्री. रईस शरफुद्दीन शेख	ग्रं. परिचर
८.	श्री. भरत रतिलाल पाटील	प्र.शा.परिचर
९.	श्री. मणिलाल सुदाम पाटील	प्र.शा.परिचर
१०.	श्री. गोविंद हिरालाल वानखेडे	प्र.शा.परिचर
११.	श्री. गणेश मंगा पाटील	प्र.शा.परिचर
१२.	श्री. अनिल विठ्ठल पाटील	प्र.शा.परिचर
१३.	श्री. अशोक परशुराम पाटील	ग्रंथालय परिचर
१४.	श्री. यशवंत गुलाब शेमळे	शिपाई
१५.	श्री. किरण सुरेसिंग वाघ	शिपाई
१६.	श्री. सुदाम राजाराम सोनवणे	शिपाई
१७.	श्री. दिनेश शामराव शिंदे	प्र.शा.परिचर
१८.	श्री. हर्षल माधवराव मोरे	प्र.शा.परिचर
१९.	श्री. अरविंद दरबारसिंग पवार	प्र.शा.परिचर
२०.	श्री. संजय नारायण विसावे	ग्रं. परिचर
२१.	श्री. दिलवर गुलाबसिंग ठाकरे	ग्रं. परिचर
२२.	श्री. दिनेश डोंगर बागले	प्र.शा.सहाय्यक
२३.	श्री. मनिष रमण चौधरी	प्र.शा.परिचर
२४.	श्री. चंद्रकांत दत्त पाटील	प्र.शा.परिचर
२५.	श्री. दिनेश शालीग्राम पाटील	शिपाई
२६.	श्री. सुरेंद्र मंगलसिंग वळवी	प्र.शा.सहाय्यक
२७.	श्री. यादव ओंकार पाटील	शिपाई
२८.	श्री. विजयेंद्र सुरेश निकुंभ	प्र.शा.परिचर
२९.	श्री. सुभाष एस. मराठे	शिपाई
३०.	श्री. सुरेश भिका माळी	प्र.शा.परिचर
३१.	श्री. जयेश ताराचंद थोरात	प्र.शा.परिचर
३२.	श्री. संजय श्रावण शिंदे	प्र.शा.परिचर
३३.	श्री. हेमंत रामदास पाटील	शिपाई
३४.	श्री. योगेश अरुण पाटील	प्र.शा.सहाय्यक
३५.	श्री. योगेश आत्माराम खलाणे	प्र.शा.सहाय्यक
३६.	श्री. राहुल आत्माराम बागले	प्र.शा.सहाय्यक

॥ उत्तिष्ठत जाग्रत प्राप्य वरान्निबोधत ॥

‘नॅक’ पुनर्मानांकित ‘अ’ दर्जा (CGPA: 3.12)
पूज्य साने गुरुजी विद्या प्रसारक मंडळाचे
सजन इसन पाटील कला, गिरधर बारकु पटेल विज्ञान व
शहादा तालुका खरेदी-विक्री संघ वाणिज्य महाविद्यालय,
शहादा, (जि. नंदुरबार), (महाराष्ट्र - ४२५ ४०९)

महाराष्ट्राच्या उत्तर टोकाला सातपुड्याच्या पायथ्याशी तापी आणि गोमाईच्या सान्निध्यात शहादे शहर वसलेले आहे. मध्य प्रदेश आणि गुजरातच्या सीमांना स्पर्श करणारी ही सुजलाम-सुफलाम भूमी भारतीय स्वातंत्र्याच्या काळापासून त्याग आणि बलिदानासाठी अग्रेसर आहे. स्वातंत्र्य सेनानी आदरणीय कॅ. अण्णासाहेब पी. के. पाटील यांनी १९४२ च्या ‘चले जाव’ लढ्यात प्रत्यक्ष सहभाग नोंदवला आणि कारावास झेलला. दि. २९ डिसेंबर १९६९ रोजी त्यांनी पूज्य साने गुरुजी विद्या प्रसारक मंडळाची स्थापना केली. त्यांच्या गतीशील नेतृत्वामुळे संस्था भरभराटीला आली. १९७० - ७१ मध्ये कला, वाणिज्य आणि विज्ञान महाविद्यालय सुरू झाले. हा शैक्षणिक परिसर ‘महात्मा गांधी विद्याश्रम परिवार’ या नावाने सुपरिचित आहे. आमची ही भूमी नित्य इयत्ता ओलांडणारी भूमी आहे. आमच्या शिक्षण संकुलात आठरापगड समाज पुरुष ज्ञान साधन करतो.

महाविद्यालयात ११ वी १२ वी पासून कला, (इंग्रजी, हिंदी, मराठी, अर्थशास्त्र, इतिहास, आणि भूगोल), वाणिज्य व विज्ञान (वनस्पतीशास्त्र, प्राणीशास्त्र, रसायनशास्त्र, भौतिकशास्त्र, सूक्ष्मजीवशास्त्र, गणित, संगणकशास्त्र, आणि जैवतंत्रज्ञान) आणि वाणिज्य विषयक पदवी शिक्षणाची उत्तम सोय आहे. पदव्युत्तर विभागात कला शाखेत (इंग्रजी, हिंदी, मराठी, अर्थशास्त्र आणि भूगोल) विज्ञान विभागात (वनस्पतीशास्त्र, गणित प्राणीशास्त्र, रसायनशास्त्र, भौतिकशास्त्र, सूक्ष्मजीवशास्त्र आणि संगणकशास्त्र) आणि वाणिज्य विषयातील पदव्युत्तर शिक्षणाची उत्तम सोय आहे. एम्.फिल्., पीएच्.डी. या संशोधनपर पदव्या प्राप्त करण्याची सोय महाविद्यालयात उपलब्ध आहे. महाविद्यालयाच्या प्रयोगशाळा क.ब.चौ.उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठातर्फे संशोधन मान्यता प्राप्त आहेत.

उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठातर्फे रसायनशास्त्र, वनपस्तीशास्त्र, प्राणीशास्त्र, भौतिकशास्त्र, सूक्ष्मजीवशास्त्र, गणित, भूगोल, इंग्रजी या प्रयोगशाळांना संशोधन प्रयोगशाळा म्हणून मान्यता आहे. या प्रयोगशाळांमध्ये ४० विद्यार्थ्यांचे संशोधन कार्य सुरू आहे. आतापर्यंत एकूण १७ विद्यार्थ्यांनी विविध विषयात पीएच्.डी. पदवी प्राप्त केलेली आहे.

महाविद्यालयाचा परिसर :

- * निसर्ग सन्मुख सुंदर, स्वच्छ हिरवळीचा प्रसन्न परिसर
- * प्रशस्त आणि अद्ययावत वास्तू
- * विविध सोयी-सुविधांनी युक्त भव्य क्रीडांगण (इन डोअर व आऊट डोअर स्टेडिअम)
- * उत्तम छात्रालय (मुले, मुली व एकलव्य होस्टेल)
- * समृद्ध ग्रंथालय - (डिजीटलाईज्ड लायब्ररी)
- * दुर्मिळ वस्तू वनस्पती उद्यान
- * 'हृदय कुंज' महात्मा गांधी अध्ययन केंद्र
- * अण्णासाहेब पी.के.पाटील जीवन दर्शन हॉल

महाविद्यालयाची वैशिष्ट्ये -

- * ५१ वर्षांचा प्रदीर्घ प्रवास
- * उमवि द्वारा सातत्याने 'अ' दर्जा
- * क्षमताधिष्ठित उत्कृष्ट मानांकन
- * पदव्युत्तर संशोधनाची सुविधा
- * प्रशस्त ग्रंथालय व प्रयोग शाळा
- * इन्फलीबनेटच्या माध्यमातून १ लाख डिजीटल बुक्स व ३० हजार नियतकालिके उपलब्ध
- * 100 mbps हायस्पीड ब्रॉड बॅण्ड इन्टरनेट कनेक्टिव्हिटी
- * तज्ज्ञ व अनुभवी अद्यापक वर्ग
- * शिक्षक-पालक योजनांतर्गत प्रत्येक शिक्षकाला ५० विद्यार्थी पाल्यांची सर्व शैक्षणिक गरजांची पूर्तता व हमी
- * प्रशस्त क्रीडांगण व राष्ट्रीय स्तरावरील खेळांच्या आयोजनासाठी यु.जी.सी.अनुदानातून १ कोटी १० लाखाचे भव्य इनडोअर व आऊटडोअर स्टेडियम
- * महाविद्यालयाचा परिसर - वायफाय सुविधा व सीसीटीव्ही यंत्रणांनी युक्त

विद्यार्थी-विद्यार्थिनींसाठी स्वतंत्र सुविधा :

- * विद्यार्थी - विद्यार्थिनींसाठी परिसरात पिण्यासाठी आर.ओ. चे शुध्द पाणी
- * ग्रंथालयात विद्यार्थी - विद्यार्थिनी व प्राध्यापकांसाठी स्वतंत्र अध्ययन कक्ष
- * युवती सभेद्वारा मुलींसाठी व्यक्तिमत्त्व विकासासाठी मार्गदर्शन
- * आरोग्य,शारीरिक-मानसिक विकास,मानवी हक्क,नोकरी सेवेसंबंधी सुविधांबाबत मार्गदर्शन
- * रेमेडिअल,सिखील सन्डिसेस,इत्यादी नोकरी सेवेसंबंधी सुविधांबाबत कोर्चींग क्लासेस
- * विविध क्षेत्रातील तज्ज्ञ मान्यताप्राप्त महिलांचे मार्गदर्शन

शिष्यवृत्ती संदर्भात विद्यार्थ्यांना जाहीर सुचना

'मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना भारत सरकार मॅट्रिकोत्तर शिष्यवृत्ती आणि राज्यशासनाची शिक्षण फी व परीक्षा फी' मिळण्यासाठी आवेदनपत्र भरताना आधार कार्ड विद्यार्थ्यांच्या बचत खात्याशी संलग्न करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागमार्फत प्रत्येक वर्षी अनुसूचित जाती,अनुसूचित जमाती, विमुक्त जाती, भटक्या जमाती,इतर मागास प्रवर्गातील मॅट्रिकोत्तर शिक्षण घेत असलेल्या विद्यार्थ्यांना भारत सरकार शिष्यवृत्ती आणि राज्य शासनाचे शिक्षण फी, परीक्षा फी या योजनांना लाभ देण्यात येतो. सदर योजनेचा लाभ घेण्यासाठी विद्यार्थ्यांस विभागाच्या वेळोवेळी प्रसिध्द होणाऱ्या पोर्टलवरून ऑनलाईन अर्ज भरणे आवश्यक आहे. ऑनलाईन भरल्यानंतर विद्यार्थ्यांनी आपला मागास प्रवर्ग,शैक्षणिक अर्हता,रहिवासी दाखला,शाळा सोडल्याचा दाखला / स्थलांतर प्रमाणपत्र, मागील वर्षाचे गुणपत्रक आधारकार्ड, आधारकार्ड संलग्नकरणाबाबतची पोचपावती या विषयाचे पुरावे महाविद्यालयास सादर करणे अनिवार्य आहे. त्या आधारे विद्यार्थ्यांची शिष्यवृत्ती / शिक्षण फी, परीक्षा फी साठी पात्रता निश्चित होते. पात्र विद्यार्थ्यांस मिळणारी शिष्यवृत्ती (निर्वाह भत्ता) विद्यार्थ्यांच्या बँक खात्यावर परस्पर जमा केली जाते. अधिकृत बँक खात्यावर शिष्यवृत्तीची रकम जमा होण्यासाठी खालील बाबींची पूर्तता विद्यार्थी/ पालक/महाविद्यालयाने करणेबाबत जाहीर आवाहन करण्यात येत आहे.

१. विद्यार्थ्यांने आपले आधार कार्ड बँक खात्याशी संलग्न करण्याबाबतचा नमुना अर्ज वेळोवेळी प्रसिध्द होणाऱ्या पोर्टलवरून ऑनलाईन डाऊनलोड करावा किंवा बँकेशी संपर्क साधावा.
२. विद्यार्थ्यांना वेगवेगळ्या बँकामध्ये जरी अनेक खाते असले तरी विद्यार्थ्यांने ऑनलाईन संगणक प्रणालीमध्ये शिष्यवृत्ती अर्ज भरताना जे बँकखाते व मोबाईल नंबर रजिस्टर केला आहे. त्याच बँकेच्या खाते क्रमांकाशी आधार कार्ड संलग्न करणेकामी खात्री होण्यासाठी पासबुकच्या पहिल्या पानाची छायांकित प्रत जोडून बँकेकडे विहित आधार लिंक फार्म सादर करावा.
३. शिष्यवृत्ती अर्जासाबेत आधार कार्ड बँक खात्याशी संलग्न केले असल्याबाबतचा पुरावा म्हणून बँकेकडून आधार संलग्नता केल्याबाबतची पावती जोडावी. (खाली आधार संलग्नता केल्याबाबतची नमुना पावती जोडली आहे.)

Confirmation of insertion of Aadhaar with Bank Account

The Account Number ..... of Shri/Smt./Kum.....
with Bank-..... Branch..... has been linked with
Aadhaar/UID No..... and Mobile No.....
Date ..... (Bank's Authorized Official)

४. चालू शैक्षणिक वर्षात ज्या विद्यार्थ्यांनी प्रस्तावासोबत आधार क्रमांक आणि तो बँकेशी संलग्न केल्याबाबतचा पुरावा जोडला आहे. अशा विद्यार्थ्यांच्या खात्यावर त्यांचा आधार कार्ड क्रमांक वैध असल्याची खात्री करून शिष्यवृत्तीची रकम प्राधान्याने जमा केली जाईल.

महत्वाची सुचना :- चालू शैक्षणिक वर्षात जे विद्यार्थी आपले शिष्यवृत्ती विषयक बँक खाते आधार कार्डशी संलग्न करणार नाही त्यांना कोणत्याही शिष्यवृत्तीचा लाभ मिळणार नाही. पर्यायाने संबंधित विद्यार्थ्यांचे नुकसान झाल्यास विद्यार्थी व्यक्तिशः जबाबदार राहिल.

- समाज कल्याण निरीक्षक व सहाय्यक आयुक्त, नंदुरवार

Bachelor of Vocational :-

- 1) Soil & Water Conservation (Fee. Rs. 3210 /-)   2) Financial Management (Fee. Rs. 1850 /-)

Certificate Courses :-

- 1) Certificate course in Bee Keeping   2) Certificate course in Horticulture Technology
3) Certificate course in Web designing
4) Certificate course in Electronic & Instrumentation (Repairing & Maintenance)

The Sexual Harassment of Women at workplace (Prevention, Prohibition & Redressal) Act. 2013 was passed by the parliament of India The Act provides protection against Sexual Harassment of Women at Workplace & for the prevention & redressal of complainst of Sexual harassment & for the connected matters.

Internal Complaint Committee

Sr. No.	Name of the member	Designation	Mobile No. / Email
1.	Dr. M. M. jogi	Presiding officer	9623121921
2.	Prof. S. P. Fulpagare	Member	psgvpasc. wgrc@gmail. com.
3.	Prof. V. K. Patil	Member	
4.	Prof. Varsha I. Patil	Member	
5.	Prof. K. K. Patel	Member (Supervisor, Jr. College)	
6.	Prof. Surekha I. Patil	External Member (NGO)	
7.	Dr. M. K. Patel	Member (Vice Principal)	
8.	Prof. Dr. S. D. Shindkhedkar	Member (vice Principal)	
9.	Mr. Sunil M. Bhandarkar	Member (non teaching)	
10.	Ms. Utkarsha V. Nikam	Student Member	

जागृत युवा मतदार भारतीय लोकशाहीचा आधार !

- * मतदान प्रत्येक नागरिकाच्या हक्की आणि कर्तव्यही !
- * केंद्रीय निर्वाचन आयोगाच्या निर्देशानुसार व राज्य निर्वाचन आयोगाच्या आदेशान्वये १८ वर्षांवरील वयोगटातील म्हणजेच वरिष्ठ महाविद्यालयात प्रविष्ट सर्वच विद्यार्थी - विद्यार्थिनींना स्वतःची मतदार नोंदणी करून घेणे, प्रवेश अर्जात स्वतःच्या मतदार क्रमांक नोंदविणे अनिवार्य आहे.

- * **Election Commission of India** च्या **www.eci.nic.in** या संकेतस्थळावर ऑनलाईन नोंदणी करण्याची सुविधा उपलब्ध आहे याची नोंद घ्यावी.

- * मतदार राजा जागा हो, लोकशाहीचा धागा हो !

..... सर्व धर्म प्रार्थना .....

ओम तत् सत् श्री नारायण तू पुरुषोत्तम गुरु तू
सिध्द बुध्द तू स्कंद विनायक सविता पावक तू
ब्रह्म मज्द तू यह्म शक्ती तू ईशू पिता प्रभू तू
रुद्र विष्णू तू राम कृष्ण तू रहीम ताओ तू
वासुदेव गो विश्व रूप तू चिदानंद हरी तू
अद्वितीय तू अकाल निर्भय आत्मलिंग शिव तू
ओम शांती: शांती: शांती: ॥

खरा तो एकची धर्म

खरा तो एकची धर्म, जगाला प्रेम अर्पावे ॥ धृ ॥

जगी जे दीन अति पतित

जनी जे दीन अति पददलित

तया जाऊन उठवावे, जगाला प्रेम अर्पावे ॥ १ ॥

खरा तो..... सदा जे आर्त अति विकल

जयांना गांजली सकळ

तया जाऊन हसवावे, जगाला प्रेम अर्पावे ॥ २ ॥

खरा तो..... कुणा ना व्यर्थ शिणवावे

कुणा ना व्यर्थ हिणवावे

समस्ता बंधु मानावे, जगाला प्रेम अर्पावे ॥ ३ ॥

खरा तो..... प्रभुची लेकरे सारी

तयाला सर्वही प्यारी

कुणा न तुच्छ लेखावे, जगाला प्रेम अर्पावे ॥ ४ ॥

खरा तो..... असे हे सार धर्माचे

असे हे सार सत्याचे

परार्था प्राणही द्यावे, जगाला प्रेम अर्पावे ॥ ५ ॥

खरा तो एकची धर्म, जगाला प्रेम अर्पावे

साने गुरुजी

सांस्कृतिक शिक्षण :

- * आंतरमहाविद्यालयीन विद्यापीठस्तरीय पुरुषोत्तम वक्तृत्व स्पर्धा
- * पुरुषोत्तम व्याख्यान माला
- * पाठ्यक्रमाच्या अभ्यासासोबत विद्यार्थ्यांच्या विविध कला-गुणांचा विकास
- * व्यक्तिमत्त्वाच्या सर्वांगीण विकासाची योजना
- * कला, छंद आणि कृतिशीलता जोपासून विद्यार्थ्यांच्या अंगभूत गुणांचा विकास
- * वक्तृत्व, संस्कृती, कला-नाट्य, शैक्षणिक सहल या उपक्रमांवर भर
- * विद्वान वक्त्यांची भाषणे, अभ्यास वर्ग, कार्यशाळा, चर्चासत्रे
- * नवलेखकांसाठी मार्गदर्शक शिबीराचे आयोजन
- * महात्मा गांधी विचार मंथन सप्ताह (दि. २ ऑक्टोबर ते ९ ऑक्टोबर)

केन्द्रीय ग्रंथालय :

- * अद्ययावत इमारत आणि समृद्ध ग्रंथ संपदा
- * दुर्मिळ ग्रंथ, ई बुक्स आणि नियतकालिकांचा संग्रह
- * क्रमिक आणि शोध संदर्भ ग्रंथ संख्या: १२३२६७
- * नियतकालिकांची संख्या: ५०
- * स्पर्धा परीक्षेच्या २२५० ग्रंथांचा स्वतंत्र कक्ष
- * प्राध्यापक व संशोधकांसाठी स्वतंत्र अध्ययन कक्ष
- * पदव्युत्तर आणि संशोधक विद्यार्थ्यांसाठी दृक्-श्राव्य केन्द्र
- * सर्व विद्यार्थ्यांसाठी इंटरनेट संगणकीकृत ग्रंथालय
- * इन्फ्लीबनेटच्या माध्यमातून १ लाख डिजिटल बुक्स व ३० हजार नियतकालिके उपलब्ध

ग्रंथालय आणि अभ्यासिकेसंबंधी नियम आणि अटी :

- * ग्रंथालयात प्रवेश करताना ओळखपत्र अनिवार्य.
- * ग्रंथालयात भ्रमणध्वनी संच बंद ठेवावा.
- * विविध वर्गांसाठी ठरलेल्या दिवशी आठवड्यातून एकदा पुस्तक बदलता येईल
- * ग्रंथालयात नियमांचे पालन करणे बंधनकारक आहे

ग्रंथ पेढी योजना :

- * गरजू, हुशार व होतकरु विद्यार्थ्यांना ग्रंथपेढी योजनेतून पाठ्यपुस्तक संच विनामूल्य उपलब्ध
- * कनिष्ठ आणि वरिष्ठ महाविद्यालयाच्या विद्यार्थी - विद्यार्थिनींना या सोयीचा लाभ

महात्मा गांधी अध्ययन केन्द्र :

- * यूजीसी, नवी दिल्ली पुरस्कृत महात्मा गांधी अध्ययन केन्द्र
- * अभ्यासू जनांसाठी निसर्ग सान्निध्यात उभारलेली 'हृदय कुंज' - महात्मा गांधी कुटी
- * महात्मा गांधींच्या हस्ताक्षरातील 'हिंदू स्वराज्य' हा ग्रंथ
- * महात्मा गांधींचे समग्र वाङ्मय हिंदी, मराठी व इंग्रजीत उपलब्ध
- * विविध अभ्यास वर्ग, कार्यशाळा, चर्चासत्रांचे आयोजन

बॉटनीकल गार्डन : (यूजीसी, नवी दिल्ली पुरस्कृत)

- * ग्रीन हाऊस
- * पॉली हाऊस
- * नष्टप्राय-दुर्मीळ वनस्पतींचे संवर्धन
- * औषधी वनस्पतींचे संवर्धन

वसतिगृह :

- * निसर्गरम्य परिसरात विद्यार्थी आणि विद्यार्थिनींच्या स्वतंत्र वसतिगृहाची सुविधा
- * विद्यार्थ्यांच्या निवास आणि भोजनाची यूजीसी वसतिगृहात अत्यल्प दरात सोय
- * एकूण ६०० विद्यार्थ्यांची सुविधा असलेले वसतिगृह
- * विद्यापीठ अनुदान आयोगाद्वारे विद्यार्थिनींसाठी स्वतंत्र वसतिगृह
- * एकूण ४०० विद्यार्थ्यांनीची सुविधा असलेले वसतिगृह
- * वसतिगृहात गुणवत्तेनुसार प्रवेश दिला जातो
- * वसतिगृहाची नियमावली स्वतंत्रपणे रेक्टरकडे उपलब्ध आहे.
- * वसतिगृहात सायंकालीन सर्व धर्म समभाव प्रार्थना नियमित होते.

एकलव्य वसतिगृह :

- * १२० विद्यार्थ्यांच्या निवासाची सशुल्क सोय
- * वसतिगृहात गुणवत्तेनुसार प्रवेश
- * वसतिगृहाची नियमावली स्वतंत्रपणे रेक्टरकडे उपलब्ध आहे.
- * वसतिगृहात सायंकालीन सर्व धर्म समभाव प्रार्थना नियमित होते.

स्पर्धा परीक्षा मार्गदर्शन केन्द्र :

- * मान्यवरांच्या मार्गदर्शनाखाली चर्चासत्रे, कार्यशाळा आणि व्याख्यानांचे आयोजन
- * एस.सी., एस.टी., ओबीसी आणि अल्पसंख्यांक विद्यार्थ्यांसाठी युजीसी, नवी दिल्ली पुरस्कृत विशेष अध्ययन-अध्यापनाची सुविधा-
- * नेट-सेट परीक्षांसाठी मार्गदर्शन वर्ग
- * विविध स्पर्धा परीक्षांसाठी मार्गदर्शन वर्ग

५८	२४ डिसेंबर २०२२	पूज्य साने गुरुजी जयंती
५९	२७ डिसेंबर २०२२	उत्कृष्ट ग्रंथवाचन स्पर्धेचे आयोजन
६०	२७ डिसेंबर २०२२	आविष्कार संबंधी चर्चा व तयारी
६१	जानेवारी २०२३	अंतर्गत घटक चाचण्या
६२	१० जानेवारी २०२३	भूगोल दिन
६३	दुसरा आठवडा ,जानेवारी २०२३	आरोग्य शिबीर (बल्ड ग्रुप टेस्ट, हिमोग्लोबिन, डिटेक्शन, हेल्थ कॅम्प, युथ विक, अभ्यास सहली इ.)
६४	२६ जानेवारी २०२३	प्रजासत्ताक दिन समारंभ (संचलन व सांस्कृतिक कार्यक्रम) (ध्वजवंदन)
६५	३० जानेवारी २०२३	महात्मा गांधी पुण्यतीथी व वार्षिक पारितोषिक वितरण समारंभ
६६	पहिला आठवडा फेब्रुवारी २०२३	वार्षिक पारितोषिक समारंभ
६७	तिसरा आठवडा,फेब्रुवारी २०२३	अंतर्गत घटक चाचण्या (पदव्युत्तर विद्यार्थी)
६८	२७ फेब्रुवारी २०२३	मराठी राजभाषा दिन
६९	२८ फेब्रुवारी २०२३	विज्ञान दिन
		Campus Interview II
		Submissions
७०	पहिला आठवडा, मार्च २०२३	महाविद्यालय अंतर्गत गुणवत्ता मूल्यमापन समिती बैठक, पदवी प्रात्यक्षिक परीक्षा प्रारंभ
७१	पहिला आठवडा, मार्च २०२३	पदवी व पदव्युत्तर विद्यार्थ्यांसाठी निरोप समारंभ
७२	दुसरा आठवडा, मार्च २०२३	एम.ए. एम.कॉम., एम.एस्सी, अंतर्गत परीक्षा
७३	तिसरा आठवडा, मार्च २०२३	विद्यापीठ द्वितीय सत्रांत परीक्षा आरंभ
७४	पहिला आठवडा, एप्रिल २०२३	विविध समित्यांचे अहवाल सादरीकरण, पदव्युत्तर प्रात्यक्षिक परीक्षा प्रारंभ
		Stock & Inventory Assessment auditing, 2020-21 API, CR, Departmental Profile, AQAR 2020-21 Submission.
७५	एप्रिल व मे २०२३	विद्यापीठ परीक्षा व एम.ए., एम.कॉम., एम.एस्सी. परीक्षा
७६	३० एप्रिल २०२३	शैक्षणिक वर्ष अखेर बैठक
७७	१ मे २०२३	महाराष्ट्र दिन (ध्वजवंदन)
७८	मे पहिला आठवडा	विद्यापीठ परीक्षा समापन
		F.Y.B.A., F.Y.B.Com., F.Y.B.Sc., परीक्षा निकाल, पृथक्करण, माहिती पुस्तिका तयारी
		२०२३ - २४ चे नियोजन

- * वर नमूद केलेल्या उपक्रमांच्या तारखांमध्ये विद्यापीठाच्या परिपत्रकानुसार तसेच इतर कारणास्तव मा. प्राचार्यांच्या अधिकारात काही बदल होऊ शकतील.
- * विद्यापीठ निकाल लागल्यानंतर प्रवेश प्रक्रिया लगेच दुसऱ्या दिवसापासून सुरू होईल.

२८	चौथा आठवडा, सप्टेंबर २०२२	उर्वरित मंडळांची उद्घाटने
२९	५ सप्टेंबर २०२२	शिक्षक दिन दु. ३ ते ५ PTSA मेळावा (पालकांची उपस्थिती अनिवार्य)
३०	१४ सप्टेंबर २०२२	हिंदी दिन
३१	१८ सप्टेंबर २०२२	स्वर्गीय आण्णासो. पी. के. पाटील पुण्यस्मरण
३२	२४ सप्टेंबर २०२२	राष्ट्रीय सेवा योजना वर्धापन दिन व विद्यार्थी प्रशिक्षण शिबीर
३३	पहिला आठवडा, ऑक्टोबर २०२२	कन्यारत्न अभियान (मराठी, इंग्रजी, हिंदी विभागा तर्फे निबंध स्पर्धेचे आयोजन)
३४	पहिला आठवडा, ऑक्टोबर २०२२	विद्यार्थी मंडळ शपथ विधी
३५	पहिला आठवडा, ऑक्टोबर २०२२	विद्यार्थी नवलेखन शिबीर
३६	दुसरा आठवडा, ऑक्टोबर २०२२	स्त्री सबलीकरण - समुह चर्चा
३७	दुसरा आठवडा ऑक्टोबर २०२२	यूजीसीच्या विविध योजनांतर्गत कार्यक्रम
३८	दुसरा आठवडा ऑक्टोबर २०२२	विविध मंडळांचे शैक्षणिक/शिक्षणेतर उपक्रमांचे आयोजन
३९	तिसरा आठवडा ऑक्टोबर २०२२	महाविद्यालय परिसर स्वच्छता अभियान
४०	तिसरा आठवडा ऑक्टोबर २०२२	यूजीसीच्या/विद्यापीठ विविध योजने अंतर्गत उपक्रम
४१	चौथा आठवडा ऑक्टोबर २०२२	विद्यार्थ्यांकडून फीड बॅक फॉर्म भरुण घेणे
४२	चौथा आठवडा ऑक्टोबर २०२२	अंतर्गत घटक चाचण्या (पदव्युत्तर विद्यार्थी)
४३	चौथा आठवडा ऑक्टोबर २०२२	योग प्रशिक्षण शिबीर
४४	२ ते ९ ऑक्टोबर २०२२	महात्मा गांधी विचार मंथन सप्ताह, ब्लड डोनेशन कॅम्प
४५	९ ऑक्टोबर २०२२	महात्मा गांधी विचार मंथन व किसान दिन (पुरुषोत्तम परितोषिक वितरण समारंभ) व स्व. आण्णासाहेब जयंती
४६	दुसरा आठवडा नोव्हेंबर २०२२	एम.ए., एम. कॉम., एम. एस्सी. सत्रांत अंतर्गत परीक्षा
४७	नोव्हेंबर २०२२	परीक्षा समितीची बैठक
४८	नोव्हेंबर २०२२	सत्रांत परीक्षा तयारी
४९	नोव्हेंबर २०२२	विविध मंडळांचे शैक्षणिक व शिक्षणेतर उपक्रमांचे आयोजन
५०	तिसरा आठवडा नोव्हेंबर २०२२	महाविद्यालय अंतर्गत गुणवत्ता मूल्यमापन समिती बैठक
५१	तिसरा आठवडा नोव्हेंबर २०२२	विद्यापीठ प्रथम सत्रांत परीक्षा आरंभ
५२	नोव्हेंबर २०२२	प्राध्यापकांची सत्रांत बैठक
५३	नोव्हेंबर २०२२	दीपावली सुट्टी व प्रथम सत्रांत विद्यापीठ परीक्षा
५४	नोव्हेंबर २०२२	द्वितीय सत्रांरंभ प्राध्यापकांची बैठक
५५	नोव्हेंबर २०२२	प्राध्यापक व पदव्युत्तर विद्यार्थ्यांसाठी १ दिवसाचे ऑरिएन्टेशन Use of Internet
५६	पहिला आठवडा, डिसेंबर २०२२	महाविद्यालय अंतर्गत गुणवत्ता मूल्यमापन समिती बैठक
५७	पहिला आठवडा, डिसेंबर २०२२	राष्ट्रीय सेवा योजना हिवाळी शिबीर
५८	दुसरा आठवडा, डिसेंबर २०२२	महाविद्यालय शाळा समुह योजना बैठक

क्रीडा संकुल आणि क्रीडांगण :

- * इनडोअर स्टेडियमसह सुसज्ज क्रीडा संकुल
- * महाविद्यालयाच्या आवारात प्रशस्त अद्ययावत विविध सोयी-सुविधांनी युक्त क्रीडांगण
- * विद्यार्थी-विद्यार्थीनींसाठी स्वतंत्रपणे व्यायामशाळा उपलब्ध
- * विविध क्रीडा स्पर्धांमध्ये महाविद्यालयीन विद्यार्थी सातत्याने विजेतेपदाचे मानकरी
- * उमविच्या विविध आंतर-महाविद्यालयीन व विभागीय क्रीडा स्पर्धांचे यजमानपद
- * खो-खो, कबड्डी, क्रीकेट, बॅडमिन्टन, टेबल-टेनीस, बास्केट बॉल, व्हॉलीबॉल, बेस बॉल, फूटबॉल, हॉकी यासारख्या देशी-विदेशी खेळांची सुविधा उपलब्ध
- * ४०० मिटर ग्रास रनिंग ट्रॅकची सोय
- * वैयक्तिक आणि सांघिक खेळाडुंसाठी प्रशिक्षण आणि उत्तेजन

राष्ट्रीय छात्र सेना (एनसीसी) : स्थापना वर्ष १९७०

- * भारत सरकार संरक्षण खात्याच्या योजनेनुसार महाविद्यालयात एनसीसी (NCC) कार्यरत
- * दरवर्षी १०१ विद्यार्थ्यांच्या छात्र सेनेत प्रवेश

राष्ट्रीय सेवा योजना (एनएसएस) : स्थापना वर्ष १९७०

- * भारत सरकारच्या शिक्षण विभागाद्वारे पुरस्कृत व उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ द्वारा स्वीकृत योजना.
- * या योजनेमार्फत श्रमप्रतिष्ठीत समूह जीवन, आत्मनिर्भर स्वावलंबन आणि समर्पित राष्ट्रीय भावनेचा विकास
- * दरवर्षी २५० विद्यार्थी - विद्यार्थीनींना प्रवेश

विद्यार्थी परिषद :

- * विद्यापीठाच्या नियमानुसार विद्यार्थी परिषदेचे गठन
- * विद्यापीठाचा नियमानुसार वर्ग प्रतिनिधींची निवड
- * सर्व वर्ग प्रतिनिधींमधून एक विद्यापीठ प्रतिनिधीची निवड
- * विद्यार्थी परिषदेच्या सभासदांचा महाविद्यालयाच्या विविध उपक्रमांमध्ये सक्रीय सहभाग

सातत्यपूर्ण मूल्यमापन :

- * चाचणी परीक्षा, स्वाध्याय, गृहपाठ, परिचर्चा, परिसंवाद इ. विविध मूल्यमापन पध्दतींचा वापर
- * प्रथम आणि द्वितीय सत्रात चाचणी परीक्षांचे आयोजन
- * सांस्कृतिक कार्यक्रम स्पर्धा, समाज-सन्मुख कार्यपध्दती व शिक्षण विस्तार सेवेचे आयोजन

क.ब.चौ.उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ आयोजित कर्मवीर भाऊराव पाटील कमवा-शिका योजना:

- * स्वावलंबनातून श्रम-प्रतिष्ठेची स्थापना
- * गरजू, हुशार आणि होतकरु विद्यार्थ्यांना उच्चशिक्षणासाठी अर्थ सहाय्य
- * स्वयं-रोजगाराची संधी विद्यार्थ्यांना उपलब्ध
- * अध्ययनवेळेव्यतिरिक्त योजनेत सहभाग

वार्षिक स्नेह - सम्मेलन :

- * विद्यार्थ्यांच्या कला गुणांचा आणि विविध कौशल्यांच्या विकास आणि प्रकटीकरणाची संधी
- * वार्षिक पारितोषिक वितरण समारंभाचे आयोजन

संशोधन मान्यता प्राप्त प्रयोगशाळा :

- * अद्ययावत साधन-सुविधांनी युक्त विज्ञान विषयांच्या प्रयोगशाळा कार्यरत
- * संगणक प्रयोगशाळा स्वतंत्रपणे उपलब्ध
- * क.ब.चौ.उमविद्वारा संशोधन मान्यताप्राप्त प्रयोगशाळा
- * रसायनशास्त्र, भौतिकशास्त्र, वनस्पतीशास्त्र, प्राणीशास्त्र, सूक्ष्मजीवशास्त्र, जैवतंत्रज्ञान, गणित आणि भूगोल या विषयांच्या सुसज्ज प्रयोगशाळा

शिष्यवृत्त्या : खालील पैकी कोणत्याही एकच शिष्यवृत्ती करिता लाभ घेता येईल :

- * शिष्यवृत्तीसाठी असलेल्या निकषांची पूर्तता विद्यार्थ्यांकडून होणे अपेक्षित असते. असे निकष आणि शिष्यवृत्तीसाठी करावयाच्या अर्जाबाबत सूचना वेळोवेळी सूचना फलकावर लावल्या जातात.
- * भारत सरकारची शिष्यवृत्ती - समाज कल्याण कार्यालय/प्रकल्प कार्यालय नंदुरबार
- * भारत सरकारची फ्रीशिप - समाज कल्याण कार्यालय/प्रकल्प कार्यालय नंदुरबार
- * अल्प संख्याक विद्यार्थ्यांसाठी शिष्यवृत्ती अल्प संख्याक
- * एकलव्य योजना (उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ पुरस्कृत)
- * महाराष्ट्र राज्य गुणवत्ता शिष्यवृत्ती - फक्त ओपन संवर्ग करिता
- * प्राथमिक-माध्यमिक शाळेच्या पाल्यांना शिष्यवृत्ती
- * अपंग विद्यार्थ्यांसाठी शिष्यवृत्ती
- * दि. ५ जुलै २०२२ पर्यंत विद्यार्थ्यांनी विविध शिष्यवृत्त्यांच्या संदर्भात कार्यालयातून माहिती उपलब्ध करून घ्यावी.
- * सेंट्रल सेक्टर स्कॉलरशिप
- * रक्तदान प्रमाणपत्र योजना
- * रक्तदान कार्ड योजना (३१ जाने. पर्यंत रक्तदान करणाऱ्या विद्यार्थ्यांना प्रोत्साहनपर दोन जादा गुण)
- * एक झाड एक गुण योजना
- * नापास विद्यार्थ्यांसाठी खास उजळणी वर्ग (रेमेडियल कोर्स)

अभ्यास व अभ्यासेतर अपक्रमांचे सन २०२१-२२ चे वार्षिक नियोजन

अ.क्र.	दिवस/दिनांक/आठवडा	उपक्रम
१	११ जून २०२२	पूज्य साने गुरूजी पुण्यस्मरण
२	२१ जून २०२२	आंतरराष्ट्रीय योग दिवस
३	२५ जून २०२२	प्र.व.कला/विज्ञान/वाणिज्य वर्गप्रवेश सुरुवात
४	१५ जुलै २०२२	महाविद्यालय प्रथम सत्र सुरुवात
५	१५ जुलै २०२२	प्राध्यापकांची बैठक सकाळी ११:०० वा. (प्रथम सत्र मिटींग)
६	१६ जुलै २०२२	विविध समित्या (प्राध्यापकांच्या माहितीसाठी यादी प्रसिध्द)
७	तिसरा आठवडा	विभागीय बैठक वार्षिक नियोजन प्रथम वर्ष प्रवेश देणे सुरुवात
८	२१ जुलै २०२२	प्रथम व द्वितीय वर्ष कला, विज्ञान व वाणिज्य या वर्गाची सुरुवात
९	२५ जुलै २०२२	कला, विज्ञान, वाणिज्य वेळापत्रक
१०	२८ जुलै २०२२	रिक्रेशर कोर्सेस, ओरिएन्टेशन कोर्सेस, शार्टटर्म कोर्सेस समिती बैठक Campus Interview I
११	पहिला आठवडा, ऑगस्ट २०२२	पदव्युत्तर विभागाची प्रवेशप्रक्रिये संबंधी बैठक
१२	१ ऑगस्ट २०२२	तृतीय वर्ष वर्गाच्या अभ्यासक्रमाची सुरुवात
१३	१५ ऑगस्ट २०२२	भारतीय स्वातंत्र्य वर्धापन दिन (ध्वजवंदन)
१४	२९ ऑगस्ट २०२२	राष्ट्रीय क्रीडा दिन
१५	पहिला आठवडा, ऑगस्ट २०२२	महाविद्यालय अंतर्गत गुणवत्ता मूल्यमापन समिती बैठक
१६	पहिला आठवडा, ऑगस्ट २०२२	नवागत विद्यार्थ्यांसाठी मा.प्राचार्यांचे अभिभाषण (कला व वाणिज्य)
१७	पहिला आठवडा, ऑगस्ट २०२२	नवागत विद्यार्थ्यांसाठी मा.प्राचार्यांचे अभिभाषण (विज्ञान)
१८	दुसरा आठवडा, ऑगस्ट २०२२	नवागत विद्यार्थ्यांचे स्वागत, मतदार जागृती वाचत निबंध स्पर्धा, रॅली इ.
१९	दुसरा आठवडा, ऑगस्ट २०२२	विविध मंडळांच्या कार्याध्यक्षांची मा.प्राचार्यांच्या समवेत बैठक
२०	१ सप्टेंबर २०२२	पदव्युत्तर वर्गाच्या अभ्यासक्रमाची सुरुवात
२१	दुसरा आठवडा, सप्टेंबर २०२२	ग्रंथालय सल्लागार समिती बैठक व नवीन ग्रंथांवाचत चर्चा
२२	तिसरा आठवडा, सप्टेंबर २०२२	परीक्षा समितीची विभागीय बैठक (परीक्षा निकाल विश्लेषण)
२३	पहिला आठवडा, सप्टेंबर २०२२	विद्यापीठ आदेशान्वये विद्यार्थी मंडळाची निवड
२४	पहिला आठवडा, सप्टेंबर २०२२	विविध मंडळांची उद्घाटने
२५	दुसरा आठवडा, सप्टेंबर २०२२	विविध मंडळांची उद्घाटने
२६	तिसरा आठवडा, सप्टेंबर २०२२	वैद्यकीय तपासणी शिबीर (प्रथम वर्ष व नवीन प्रवेशीत पदव्युत्तर विद्यार्थी)

वर्ष दुसरे

महाराष्ट्र राज्य
उच्च व तंत्र शिक्षण विभाग
व महाराष्ट्र माहिती तंत्रज्ञान सहाय्यता केंद्र
यांच्या संयुक्त विद्यमाने

भविष्यवेधी नेतृत्व
मा. उदय सामंत
उच्च व तंत्र शिक्षण मंत्री,
महाराष्ट्र राज्य

युवकांच्या सर्वांगीण विकासासाठी.....

आयएएस आपल्या भेटीला

उद्योजक आपल्या भेटीला

राज्य पातळीवरील स्पर्धा परीक्षा/ महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग

पोलीस भरती

बँकिंग सेवा

स्टाफ सिलेक्शन कमिशन

केंद्रीय पातळीवरील स्पर्धा परीक्षा (यु पी एस सी)

उद्योजकीय व्यक्तिमत्व विकास

व्यवस्थापकीय कौशल्य व प्रत्यक्ष उद्योजकांचे मार्गदर्शन

वित्त व्यवस्थापन

निर्णय क्षमता

जोखीम व्यवस्थापन (Risk Management)

मनुष्यबळ व साधनसामुग्री व्यवस्थापन

आधुनिक तंत्रज्ञान

यासोबत सभासद शुल्क ₹ ३६५/- भरल्यानंतर विद्यार्थ्यांना ०३ वर्ष प्रति वर्ष ०५ या पद्धतीने १५ कोर्स मोफत दिले जातील.

ध्येयपूर्तीच्या वाटेवर सातत्याने ३६५ दिवस

नाव नोंदणी व अधिक माहितीसाठी
7507652555 या नंबरवर आपले नाव करा
<https://careerkatta.mitsc.co.in>

Subscribe me

SCAN ME

महाविद्यालयातील प्रा. के. जी. वळवी, संपर्क 8888032884

अत्यंत महत्वाची टिप

- * शैक्षणिक वर्ष २०११-१२ पासून भारत सरकार शिष्यवृत्तीची प्रक्रिया ऑनलाईन झाल्यामुळे शिष्यवृत्तीची सवलत घेणाऱ्या (सर्व मागासवर्गीय) विद्यार्थ्यांनी विहित मुदतीत ऑनलाईन नोंदणी करून त्याची प्रिन्टेड कॉपी कार्यालयात शिष्यवृत्तीशी संबंधित लिपिकाकडे जमा करणे आवश्यक आहे. ऑनलाईन नोंदणी केल्यावर शिष्यवृत्तीची रक्कम संबंधित विद्यार्थ्यांच्या बचत खात्यावर परस्पर जमा होते. त्यामुळे प्रवेश घेताना राखीव संवर्गातील सर्व विद्यार्थ्यांना (ओबीसी, एन.टी./एस. टी. व्हीजे, एस.बी.सी, एस.सी, इ.) ऑनलाईन शिष्यवृत्ती अर्ज मंजूर झाल्यानंतर फक्त शिक्षण शुल्कात (रु.८००/-) सुट मिळेल व उर्वरित सर्व फी प्रवेश घेताना भरावी लागेल.
- * विद्यार्थ्यांच्या दिरंगाईमुळे तसेच शिष्यवृत्ती अर्जातील चुकिच्या माहितीमुळे त्यांच्या बचत खात्यावर शिष्यवृत्ती जमा न झाल्यास होणाऱ्या परिणामास संबंधित विद्यार्थीच जबाबदार राहिल.

प्राध्यापक वृंद :

- * तज्ज्ञ, अनुभवी, कार्यक्षम आणि विद्यार्थी हाच केंद्रबिंदू मानणारे प्राध्यापक
- * अतिरिक्त तासिकांद्वारे होतकरु विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन
- * सक्रीय पालक-शिक्षक-विद्यार्थी संघ (PTSA)

बक्षिसे :

- * वार्षिक परीक्षेत उत्तीर्ण होऊन प्रथम व द्वितीय येणाऱ्या दोन विद्यार्थ्यांना बक्षिसे
- * गरजू, हुशार आणि होतकरु विद्यार्थ्यांना सहाय्य निधीतून मदत मिळते
- * सन १९९८-९९ पासून महाविद्यालयाच्या प्रथम वर्ष कला, विज्ञान व वाणिज्य वर्गात प्रवेश घेणाऱ्या ८०% पेक्षा अधिक गुणांनी इ. १२ वी उत्तीर्ण झालेल्या विद्यार्थी - विद्यार्थिनींना दरमहा रु. १०० /- आणि ७५% पेक्षा अधिक गुणांनी इ. १२ वी उत्तीर्ण झालेल्या विद्यार्थी विद्यार्थिनींना दरमहा रु. ७५/- एवढी शिष्यवृत्ती शैक्षणिक वर्षभर देण्यात येते. फेब्रु/मार्च २०२० च्या १२ वी परीक्षेत उत्तीर्ण होणारे विद्यार्थी-विद्यार्थिनी या बक्षिसासाठी पात्र ठरतील.
- * प्रथम वर्ष कला वर्गात प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थिनीस 'कृष्णांबरी' पारितोषिक
- * 'अकौन्टसी' विषयात प्रथम येणाऱ्यास 'श्रीमती मथुराबाई हेमचंद्र शहा' पारितोषिक
- * वाणिज्य शाखेत प्रथम येणाऱ्या विद्यार्थिनीस 'सपना बनेचंद जैन' आदर्श विद्यार्थिनी पारितोषिक

- * राष्ट्रीय छात्र सेना उत्कृष्ट नेमबाज विद्यार्थ्यास 'कै. शरद मगन पाटील' पारितोषिक
- * तृतीय वर्ष प्राणीशास्त्र विषयात प्रथम येणाऱ्यास 'लक्ष्मी-वल्लभ' पारितोषिक
- * तृतीय वर्ष इंग्रजी विषयात प्रथम येणाऱ्यास 'श्रीमती सरीबेन रामदास पटेल' पारितोषिक
- * स्वावलंबी शिक्षण घेऊ इच्छिणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी 'कमवा व शिका' योजना कार्यान्वित
- * गरजू हुशार आणि होतकरू विद्यार्थ्यांना 'एकलव्य विद्याधन' योजना
- * महाराष्ट्र राज्य व केन्द्र शासनाने जाहीर केलेल्या सवलती व शिष्यवृत्त्या विद्यार्थ्यांना मिळतात.

महाविद्यालयात प्रवेश/पात्रता - नियम व अटी :

महाराष्ट्र राज्य पुणे/नाशिक उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळाची १२ वी ची परीक्षा उत्तीर्ण होऊन

महाविद्यालयात प्रथम प्रवेश घेऊ इच्छिणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी पुढील मूळ कागदपत्रे सादर करावीत.

१. काळ्या बॉल पेनने अचूक माहिती भरलेला छापील नमुन्यातील प्रवेश अर्ज
  २. रॅगिंग न करण्यासंबंधीचे हमीपत्र (विद्यार्थी व पालकांचे)
  ३. पासपोर्ट आकाराचे नवीन काढलेले तीन रंगीत फोटो. (समोर पाहून फोटो काढावा.)
  ४. दहावीच्या गुणपत्रकाची / प्रमाणपत्राची फक्त एक झेरॉक्स प्रत
  ५. दहावीच्या एल. सी. ची फक्त एक झेरॉक्स प्रत
  ६. इयत्ता बारावीचे मूळ गुणपत्रक + तीन अटेस्टेड झेरॉक्स प्रती
  ७. इयत्ता बारावीचा शाळा सोडल्याचा मूळ दाखला + तीन अटेस्टेड झेरॉक्स प्रती
  ८. मूळ बोनाफाईड/कॅरेक्टर सर्टिफिकेट + दोन अटेस्टेड झेरॉक्स प्रती
  ९. मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांसाठी जातीच्या दाखल्याची फक्त एक अटेस्टेड झेरॉक्स प्रत
  १०. मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांसाठी उत्पनाच्या दाखल्याची फक्त एक अटेस्टेड झेरॉक्स प्रत
  ११. प्रवेश घेतांना भरावयाची संबंधीत वर्गाच्या शुल्काची रक्कम (फी-तक्त्यानुसार)
  १२. सवलतीत प्रवेश घेणाऱ्या मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांनी भारत सरकार शिष्यवृत्ती अर्ज करणे अनिवार्य आहे, अन्यथा संपूर्ण फी जमा करावी लागेल.
  १३. मान्य क्षमतेपेक्षा जास्त विद्यार्थी प्रवेश घेण्यास इच्छुक असतील तर 'मेरीटनुसार प्रवेश' दिला जाईल.
  १४. विद्यार्थ्यांच्या आधार कार्डाची झेरॉक्स प्रत
  १५. विद्यार्थ्यांच्या बँक पास बुकचे झेरॉक्स प्रत
  १६. विद्यार्थ्यांचे आधारकार्ड बँकच्या खात्याशी संलग्न केल्याची पावती.
  १७. मतदान कार्डाची झेरॉक्स प्रत (नोंदणी केली नसेल तर करणे.)
  १८. विद्यार्थ्यांचा स्वतःचा Mail Id असणे आवश्यक आहे.
  १९. गॅप असेल तर गॅप अफिडेव्हीट + ३ झेरॉक्स
  २०. डुप्लिकेट LC वर प्रवेश घेत असल्यास प्रतिज्ञापत्र (डुप्लिकेट LC वर प्रवेश घेण्याचे प्रतिज्ञापत्र + ३ झेरॉक्स)
- टीप : मूळ LC ऐवजी कलर झेरॉक्स जोडल्यास शिक्षा होईल.

विद्यार्थ्यांसाठी विविध योजना

कर्मवीर भाऊराव पाटील कमवा व शिका योजना :-

कर्मवीर भाऊराव पाटील कमवा व शिका ही पदवी व पदव्युत्तर शिक्षण घेणा-या विद्यार्थ्यांसाठी आहे, तसेच आर्थिकदृष्ट्या दुर्बल घटक, होतकरू व गरजू विद्यार्थ्यांच्या उच्च शिक्षणासाठी ही योजना आहे. या योजनेचा उद्देश स्वावलंबनाने विद्यार्थ्याला श्रमाची आवड निर्माण करणे, श्रमाची प्रतिष्ठा वाढविणे, स्वयंरोजगारासाठी विद्यार्थ्यांना प्रवृत्त करणे आदि मुख्य उद्देश योजनेचे आहेत. योजनेत विद्यार्थ्यांने अध्ययनाच्या वेळेव्यतिरिक्त किमान तीन तास काम करणे अपेक्षित आहे. या योजनेद्वारे विद्यार्थ्यांना आर्थिक लाभ मिळतो.

साहस कार्यशाळा :-

विद्यार्थ्यांना साहसीवृत्ती निर्माण होणेविषयी या कार्यशाळेत प्रशिक्षण व मार्गदर्शन दिले जाते. संकटाना धैर्याने सामोरे जाणे मार्ग काढणे, मदत करणे, गिर्यारोहण, रोपवे, पुल बांधणी, रस्ता दुरुस्ती, दिशा ओळख, आकाश निरीक्षण, आत्मसंरक्षण व प्रतिकार आणि निसर्ग सहल असे विविध उपक्रम राबविण्यात येत असतात. प्रत्येक महाविद्यालयातील १ विद्यार्थी व १ विद्यार्थिनी या कार्यशाळेत सहभागी होवू शकतात.

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर वसतिगृह विद्यार्थी सहस्यता योजना :-

विद्यापीठाच्या शैक्षणिक प्रशाळा अथवा विभागांमध्ये पदवी, पदव्युत्तर अभ्यासक्रमासाठी नियमित प्रवेशित व विद्यापीठाच्या वसतिगृहात निवासित विद्यार्थ्यांपैकी जे आर्थिकदृष्ट्या कमकुवत असलेल्या होतकरू विद्यार्थ्यांना आर्थिकसहाय्य उपलब्ध करून देण्याच्या दृष्टीने डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर वसतिगृह विद्यार्थी सहाय्यता योजना कार्यान्वित करण्यात आली आहे.

उमवि संचालित चाणक्य स्पर्धा परीक्षा :-

विद्यार्थ्यांमधील स्पर्धा परीक्षा कौशल्य वृद्धिंगत करणेसाठी व पूर्वतयारीसाठी महाविद्यालयीन विद्यार्थ्यांसाठी विद्यापीठ स्तरावर चाणक्य स्पर्धा परीक्षा एकाच दिवशी आयोजित करण्यात येते. प्रत्येक महाविद्यालय हे परीक्षा केंद्र आहे. ५० पेक्षा जास्त परीक्षार्थी असलेल्या महाविद्यालयांना पूर्वतयारीसाठी स्पर्धा परीक्षा पुस्तकांसाठी अनुदान देण्यात येते. उत्तीर्ण विद्यार्थ्यांना प्रशस्तीपत्रक देण्यात येतील. स्थानिक महाविद्यालयातील विद्यार्थी कल्याण अधिकारी हे या उपक्रमाचे प्रमुख असतील. तलाठी, पी.एस.आय., तहसीलदार या पदांसाठीच्या स्पर्धा परीक्षांची तयारी या उपक्रमाद्वारे होईल. सदर परीक्षेत महाविद्यालयातील कितीही विद्यार्थी सहभागी होवू शकतात.

उमवि विद्यार्थी दत्तक योजना :-

विद्यापीठ विभागातील विविध प्रशाळा व शैक्षणिक विभाग यातील शिक्षण घेणा-या गरजू व होतकरू विद्यार्थ्यांसाठी विद्यार्थी कल्याण विभागाच्या वतीने शैक्षणिक वर्ष २०११-२०१२ पासून उमवि विद्यार्थी दत्तक योजना सुरू करण्यात आली आहे. त्यासाठी १० विद्यार्थी व १० विद्यार्थिनी यांना या योजनेचा लाभ देण्यात येतो.

टिप: विद्यापीठ निधी आणि मा. कुलगुरु निधीतून राबविल्या जाणा-या विद्यार्थी कल्याणकारी योजनांची अधिक माहिती विद्यापीठाच्या www.nmu.ac.in या संकेतस्थळावर मराठी आणि इंग्रजी भाषेत उपलब्ध आहे.

क. व. चौ. उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ, जळगाव

संपर्क :- विद्यार्थी कल्याण विभाग, उ.म.वि., जळगाव, ०२५७-२२५७४१८, ४१९

अधिक माहिती साठी संपर्क :- आपल्या महाविद्यालयातील प्राचार्य व विद्यार्थी कल्याण अधिकारी

विद्यार्थी संशोधन योजना :-

संशोधनाला प्रोत्साहन देण्यासाठी, संशोधक विद्यार्थी आर्थिक अडचणीमुळे मागे राहू नये या साठी संशोधक विद्यार्थ्यांसाठी विद्यापीठाद्वारे भरीव आर्थिक तरतूद करण्यात आली आहे. विद्यापीठाचे विभाग व संलग्न महाविद्यालये यांचेसाठी संशोधन विकास योजना आहे. विद्यार्थी कल्याण विभाग अंतर्गत विद्यार्थी संशोधन प्रोत्साहन योजना, मा. कुलगुरु प्रायोजित विशेष संशोधन योजना विज्ञान व तंत्रज्ञान विषयात विशेष कार्य करणा-या विद्यार्थ्यांस जी. एच. रायसोनी यांचे सौजन्याने तीन संशोधक विद्यार्थ्यांना रु. ७,०००/- ते रु. १०,०००/- पर्यंत प्रतिमाह संशोधन शिष्यवृत्ती दिली जाते.

सांस्कृतिक गूण कार्यशाळा आयोजन :-

विद्यार्थ्यांना गायन, वादन, नृत्य, नाट्य, सुत्रसंचलन कार्यशाळा या क्षेत्रातील नव्या संकल्पना, तंत्रज्ञान अवगत व्हावे त्यांची सांस्कृतिक क्षेत्रातील प्रगती व्हावी यासाठी कार्यशाळांचे आयोजन विद्यापीठ स्तरावर विद्यार्थी कल्याण विभाग करते.

युवती सभा कार्यशाळा :-

विद्यार्थी कल्याण विभागामार्फत नियमित शिक्षण घेणा-या विद्यार्थिनींकरीता महाविद्यालयीन स्तरावर विशेष स्वरूपाच्या उपक्रमांचे आयोजन करणेकरीता युवती सभा अंतर्गत स्वयंसिध्दा - अभियान व विद्यार्थिनी व्यक्तिमत्त्व विकास कार्यशाळा आयोजित करण्यात येते. प्रत्येक कार्यशाळेत महाविद्यालयातील ५० विद्यार्थिनी सहभागी होवू शकतात.

एकलव्य विद्याधन कर्ज योजना :-

एकलव्य विद्याधन कर्ज योजना ही पदवी व पदव्युत्तर शिक्षण घेणा-या विद्यार्थ्यांसाठी आहे. योजनेत विद्यार्थ्यांना शिक्षणासाठी घेणा-या खर्चाच्या ७० टक्के रक्कम कर्ज स्वरूपात आवश्यक त्या कागदपत्रांच्या पूर्ततेनंतर बँकेद्वारे उपलब्ध होते. शिक्षण कर्जासाठी व्याजाचा दर व.सा.द.शे. ११ टक्के असेल. शिक्षण कालावधीमधील खर्चाच्या व्याजाची रक्कम विद्यापीठ कार्यालयाद्वारे अदा केली जाते. ज्या विद्यार्थ्यांस प्रवेशित काळात शासकीय/निमशासकीय/सहाकारी संस्था/बँका यांच्या कडून कोणतेही विद्यावेतन/शिष्यवृत्ती मिळत नसेल, असाच विद्यार्थी या योजनेचा लाभ घेण्यासाठी पात्र राहील.

मा. कुलगुरु वैद्यकीय निधी योजना :-

विद्यार्थी सामूहिक सुरक्षा योजने शिवाय अपघाती/नैसर्गिक मृत्यू झाल्यास रु. ५,०००/- मूत विद्यार्थ्यांच्या पालकास मा.कुलगुरु वैद्यकीय निधीतून देण्यात येतील. प्रवेशित विद्यार्थ्यांस एखादा गंभीर आजार, अपघाताने जखमी झाल्यास उपचारासाठी योग्य त्या कागदपत्रांची खातरजमा करून सहाय्य करण्यात येते.

महाविद्यालयात विविध वर्गांना प्रवेश घेतांना भरावयाच्या शुल्क (फी) तक्ता

अ. क्र.	शुल्काचा तपशील	प्रथम वर्ष			द्वितीय वर्ष			तृतीय वर्ष		
		कला	वाणिज्य	विज्ञान	कला	वाणिज्य	विज्ञान	कला	वाणिज्य	विज्ञान
१.	प्रवेश शुल्क	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५
२.	शिक्षण शुल्क	८००	८००	८००	८००	८००	८००	८००	८००	८००
३.	ग्रंथालय शुल्क	१२५	१२५	१२५	१२५	१२५	१२५	१२५	१२५	१२५
४.	वैद्यकीय शुल्क	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५
५.	जिमखाना शुल्क	१००	१००	१००	१००	१००	१००	१००	१००	१००
६.	अंतर्गत परीक्षा शुल्क	६०	६०	६०	६०	६०	६०	६०	६०	६०
७.	आपत्कालीन व्यवस्थापन शुल्क	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०
८.	वार्षिक नियतकालिक शुल्क	४०	४०	४०	४०	४०	४०	४०	४०	४०
९.	प्रयोगशाळा शुल्क (विज्ञान)	--	--	६००	--	--	७००	१५०	--	८०० भूगोल
१०.	महाविद्यालय विकास निधी	७५	७५	७५	७५	७५	७५	७५	७५	७५
११.	विद्यार्थी उपक्रम शुल्क	४०	४०	४०	४०	४०	४०	४०	४०	४०
१२.	गरीब विद्यार्थी सहायता शुल्क	४०	४०	४०	४०	४०	४०	४०	४०	४०
१३.	ग्रंथालय अनामत	१००	१००	१००	--	--	--	--	--	--
१४.	प्रयोगशाळा अनामत	--	--	१५०	--	--	--	--	--	--
१५.	अश्वमेध शुल्क	३०	३०	३०	३०	३०	३०	३०	३०	३०
१६.	संगणकीकरण शुल्क	२०	२०	२०	२०	२०	२०	२०	२०	२०
१७.	विद्यार्थी समुह विमा	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०
१८.	ई-सुविधा फी	५०	५०	५०	५०	५०	५०	५०	५०	५०
१९.	ओळखपत्र शुल्क	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०	१०
२०.	व्यक्तिमत्व विकास व रोजगार मार्गदर्शन शुल्क	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५	२५
२१.	पात्रता शुल्क	६०	६०	६०	--	--	--	--	--	--
२२.	पर्यावरण अभ्यास शुल्क	१००	१००	१००	--	--	--	--	--	--
२३.	सामान्य ज्ञान शुल्क	--	--	--	५०	५०	५०	--	--	--
२४.	किरकोळ शुल्क	१०५	१०५	१०५	१०५	१०५	१०५	१०५	१०५	१०५
२५.	नोंदणी फी	--	--	--	--	--	--	--	--	--
२६.	जर्नल फी	--	--	६००	--	--	६००	--	--	६००
	एकूण रू.	१८५०	१८५०	३२००	१६४०	१६४०	२९४०	१७४०	१५९०	२९९०

* राज्याबाहेरील व इतर बोर्डांच्या विद्यार्थ्यांना पात्रता शुल्क रु. १२०/- असेल.

* राखीव संवर्गातील सर्व विद्यार्थ्यांना ऑनलाईन शिष्यवृत्ती अर्ज भरण्याच्या अटीवर फक्त शिक्षणशुल्कात (रु. ८००/-) सूट मिळेल व उर्वरित सर्व फी प्रवेश घेताना भरावी लागेल.

* पुनर्प्रवेश, महाविद्यालय बदल व विद्याशाखा बदल असल्यास सदर शुल्क वेगळे भरावे लागेल.

* महाराष्ट्र राज्य पुणे/नाशिक उच्च माध्यमिक शिक्षण मंडळाच्या १२ वी परीक्षेव्यतिरीक्त इतर परीक्षा (उदा. पॉलिटेक्नीक, डी.एड., राज्याबाहेरील बारावी, इ.) उत्तीर्ण विद्यार्थ्यांनी उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठाकडून पात्रता प्रक्रिया पूर्ण करण्यासाठी स्वतंत्र अर्ज करून सोबत पुढील कागदपत्रे जमा करणे अनिवार्य आहे.

१. दहावीच्या गुणपत्रकाची एक झेरॉक्स प्रत
२. बारावीचे मुळ गुणपत्रक + तीन अटेस्टेड झेरॉक्स प्रती
३. बारावीचा शाळा सोडल्याचा मुळ दाखला + तीन अटेस्टेड झेरॉक्स प्रती
४. मुळ बोनाफाईड/कॅरेक्टर सर्टीफिकेट + दोन अटेस्टेड झेरॉक्स प्रती
५. स्थलांतर (मायग्रेसन) प्रमाणपत्र + तीन अटेस्टेड झेरॉक्स प्रती (बाहेरील विद्यार्थ्यांसाठी)
६. प्रवेश घेतांना भरावयाची संबंधित वर्गाच्या शुल्काची आवश्यक रक्कम.
७. विद्यापीठाने निर्धारित केलेले पात्रता शुल्क व पात्रता अर्ज (सही शिक्क्यासह) + तीन झेरॉक्स

वर्तणुकीसंबंधी नियम :

१. प्रत्येक विद्यार्थ्यांनी आपले ओळखपत्र (आयडेंटिटी कार्ड) व गणवेश सदैव धारण केले पाहिजे. ज्या वेळी मागणी केली जाईल त्या वेळी ओळखपत्र दाखविले पाहिजे. त्याशिवाय ग्रंथालय अगर वर्गातील तासिकांचा लाभ घेता येणार नाही, महाविद्यालयात शिकत असतांना दरवर्षी ओळखपत्र नुतनीकरण आवश्यक आहे.
२. वाचनालयाची पुस्तके काळजीपूर्वक वापरून वेळेवर परत केली पाहिजेत. पुस्तकातील पाने गहाळ झाल्यास पुस्तकाची मूळ किंमत व दंड आकारण्यात येईल.
३. वेळापत्रकाप्रमाणे विद्यार्थ्यांनी सर्व तासिकांना किमान ८०% उपस्थिती दिलीच पाहिजे. स्वाध्याय व अंतर्गत चाचणी परीक्षा सर्वांना बंधनकारक आहे. यात शारीरिक शिक्षण, एन.एस.एस. आणि एन.सी.सी. परेड्स यांचाही समावेश होतो. महाविद्यालयातील तासिका किंवा अंतर्गत परीक्षांना अनुपस्थित राहणाऱ्या विद्यार्थ्यांना विद्यापीठ परीक्षांना बसता येणार नाही.
४. महाविद्यालयातील फर्निचर खराब न करणे, सुव्यवस्थित राखणे याची दक्षता विद्यार्थ्यांनी घ्यावी.
५. एखाद्या विद्यार्थ्यांनी महाविद्यालय परिसरात किंवा महाविद्यालयाबाहेर गैरवर्तन/ शिस्तभंग केल्यास नियमानुसार कार्यवाही होईल. या संबंधी अंतिम निर्णयाचा अधिकार मा.प्राचार्यांना आहे.
६. मोफत शिक्षण सवलत मिळणाऱ्या अथवा सरकारची किंवा महाविद्यालयाची शिष्यवृत्ती धारण करणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी खालील अटीचे पालन केलेच पाहिजे.

अ) नियमित उपस्थिती

आ) समाधानकारक सद्वर्तन

इ) सर्व परीक्षांमध्ये किमान ५०% गुणांची प्राप्ती.

७. विद्यापीठाच्या परीक्षेसाठी आवश्यक त्या उपस्थितीची अट विद्यार्थ्यांने पूर्ण केली पाहिजे. सर्व विषयांच्या स्वाध्यायांना उपस्थित राहिले पाहिजे.
८. विद्यार्थ्यांची मेडिकल तपासणी झाल्यावरच त्यांचा परीक्षा अर्ज विद्यापीठाकडे पाठविला जाईल.
९. महाविद्यालयाच्या सूचना फलकावर वेळोवेळी लागणाऱ्या सर्व प्रकारच्या सूचना विद्यार्थ्यांने वाचल्या पाहिजेत.त्यासाठी दररोज सूचना फलक पाहण्याची सवय असावी.संबंधित सूचना वाचली नव्हती अशी सवब चालत नाही.
- १०.आपल्या वर्तनाने कुठल्याही तऱ्हेचा उपद्रव कोणालाही होणार नाही याची खबरदारी विद्यार्थ्यांने घेतली पाहिजे. धुम्रपान,तंबाखू-गुटखा इ.व्यसने करण्याऱ्यास कायदेशिर निर्बंध आहे त्यासाठी कडक शिक्षेची तरतूद आहे.
- ११.विद्यार्थी गैरहजर राहिल्यास पालकांना sms (निरोप) पाठवला जाईल.
- १२.महाविद्यालयात असताना विहित गणवेश (स्वच्छ,शालीन व नीटनेटका) असावा.
- १३.प्राध्यापक व इतर कर्मचाऱ्यांशी संयम व मर्यादा पालन करुन आदरपूर्वक वागावे.
- १४.महाविद्यालयाच्या कार्यालयातील किंवा ग्रंथालयातील कर्मचारी वर्गाशी विद्यार्थ्यांनी सौजन्याने वागले पाहिजे.
- १५.वर्गात,ग्रंथालयात,आवारात,समारंभाच्या वेळी सभागृहात शांतता व सभ्यता राखावी.
- १६.कोणत्याही विद्यार्थ्यांने कोणत्याही प्रक्षोभक किंवा हिंसक चळवळीत भाग घेऊ नये.
- १७.विद्यार्थ्यांने महाविद्यालयाशी संबंधित असलेली कोणतीही माहिती वृत्तपत्र किंवा इतर ठिकाणी मा. प्राचार्यांच्या पूर्व-परवानगिशिवाय प्रकाशित-प्रसारित करू नये.
- १८.महाविद्यालयात कोणतेही मंडळ स्थापन करणे, वक्ता किंवा सभाध्यक्ष म्हणून निमंत्रण देण्यापूर्वी मा.प्राचार्यांची लेखी पूर्व परवानगी आवश्यक राहिल.
- १९.स्वातंत्र्य दिन व प्रजासत्ताक दिन या प्रकारच्या समारंभास उपस्थिती अनिवार्य आहे.
- २०.ट्रान्स्फर सर्टिफिकेट (टीसी) प्राप्तीसाठी संबंधित विद्यार्थ्यांची प्रत्यक्ष उपस्थिती अनिवार्य राहिल.
- २१.योग्य पुराव्यासह अर्ज केल्यावर जुनी कागदपत्रे (हवी असल्यास) योग्य शुल्क जमा केल्यावर किमान एक आठवड्याच्या कालावधीत मिळू शकतील.
२२. नापास विद्यार्थ्यांचे पॅटर्न बंद झाले असेल तर त्याऐवजी नवीन पॅटर्नच्या पर्यायी विषयाची परीक्षा संबंधित दिवशी वेळापत्रकानुसार देण्याची सर्वस्वी जबाबदारी विद्यार्थ्यांची असेल.
२३. महाविद्यालयात जमा केल्या जाणाऱ्या प्रत्येक कागदपत्रांची स्थळप्रत (O.C.) विद्यार्थ्यांने स्वतः जवळ जपून ठेवावी.
२४. प्रत्येकाने स्वतःचा College ID व PRN पाठ करून ठेवावा.
- २५.ज्या बाबींचा समावेश वरील नियमांमध्ये करण्यात आलेला नाही त्या बाबतीत अंतिम निर्णय घेण्याच्या अधिकार मा. प्राचार्यांना आहे.
- २६.महाविद्यालय परिसरात व परीक्षा दालनात इ.ठिकाणी विद्यार्थ्यांनी मोबाईल फोन वाळगण्यास बंदी आहे.

शुल्कासंबंधी सूचना :

१. क.व.चौ. उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठाच्या नियमानुसार महाविद्यालयातर्फे शुल्क आकारले जाते. महाविद्यालयाचे वर्ष दोन सत्रांचे असते. महाविद्यालयात प्रवेश घेतांना संपूर्ण फी जमा करावी.
२. प्रवेश घेतल्यानंतर सत्र संपण्यापूर्वी जर महाविद्यालय सोडले तर त्या सत्राची संपूर्ण फी महाविद्यालयात जमा होईल. एकदा भरलेली फी कोणत्याही सबबीवर परत मिळत नाही.
- ३.बोनाफाईड, टी.सी.किंवा अन्य प्रमाणपत्रांकरिता प्रत्येकी रू. ५०/- शुल्क आकारले जाते.
- ४.ओबीसी एन.टी./व्ही.जे.,एसबीसी संवर्गातील विद्यार्थ्यांच्या पालकांचे वार्षिक उत्पन्न रू. १,००,०००/- च्या आत असेल ते विद्यार्थी शिष्यवृत्तीस पात्र असतील; अशा विद्यार्थ्यांनी नियमित हजर राहिलेच पाहिजे. गैरहजेरीमुळे/शासनाकडून शिष्यवृत्ती अर्ज मंजूर न झाल्यामुळे सवलतीची फी महाविद्यालयाला न मिळाल्यास विद्यार्थ्यांला स्वतः सदर शुल्क भरावे लागेल.
५. एस. सी. संवर्गातील विद्यार्थ्यांच्या पालकांचे वार्षिक उत्पन्न रू. २,००,०००/- च्या आत असेल ते विद्यार्थी शिष्यवृत्तीस पात्र असतील; अशा विद्यार्थ्यांनी नियमित हजर राहिलेच पाहिजे. गैरहजेरीमुळे/शासनाकडून शिष्यवृत्ती अर्ज मंजूर न झाल्यास सवलतीची फी महाविद्यालयाला न मिळाल्यास विद्यार्थ्यांला स्वतःसदर शुल्क भरावे लागेल.
६. सतत गैरहजर राहणाऱ्या विद्यार्थ्यांचा परीक्षा अर्ज विद्यापीठाकडे पाठविला जाणार नाही, त्याची टर्म मंजूर होणार नाही व परीक्षेला बसता येणार नाही.
७. विद्यार्थ्यांने व्यावसायिक अभ्यासक्रमानंतर प्रवेश घेतल्यास किंवा दोन वर्षांपेक्षा अधिक गॅप झाल्यास शिष्यवृत्ती अर्ज करण्यास अपात्र राहिल.

शुल्क परताव्याचे नियम :

क.व.चौ. उत्तर महाराष्ट्र विद्यापीठ परिपत्रक १२६/२००३ आणि १४३/२००३ नुसार शुल्क परताव्या बाबतीची विहित नियमावली पुढील प्रमाणे आहे.

- * प्रवेश घेतल्यानंतर १५ दिवसांच्या आत प्रवेश रद्द केल्यास पूर्ण शुल्क परत केले जाते.
- * प्रवेशापासून १६ ते ३० दिवसांच्या आत २०% रक्कम वजा करुन उर्वरित शुल्क परत केले जाते.
- * प्रवेश घेतल्यानंतर ३० दिवसानंतर प्रवेश रद्द केल्यास कोणतेही शुल्क परत केले जात नाही.

INTAKE

Class	Granted	Non Granted	Total	Class	Granted	Non Granted	Total	Class	Granted	Non Granted	Total
F.Y.B.Sc.	220	300	520	S.Y.B.Sc.	120	200	420	T.Y.B.Sc.	120	200	420
F.Y.B.A.	400	200	600	S.Y.B.A.	400	00	400	T.Y.B.A.	200	00	200
F.Y.B.Com	120	00	120	S.Y.B.Com	120	00	120	T.Y.B.Com	120	00	120

F.Y.B. Voc. - Soil & Water Mgt., Intake - Non - grant = 30

F.Y.B. Voc. - Banking & Financial Services, Intake - Non - grant = 30

परिशिष्ट - २

- * पदव्युत्तर वर्गात प्रवेश घेण्यासाठी यापूर्वी रॅगिंग न केल्याचे प्रमाणपत्र सादर करणे आवश्यक आहे.
- * महाविद्यालयात एम.ए., एम. कॉम. व एम. एस्सी. या पदव्युत्तर वर्गाची विना अनुदानित तत्वावर सोय उपलब्ध आहे.

अभ्यासक्रम	उपलब्ध विषय
एम. ए.	१) हिंदी २) मराठी ३) इंग्रजी ४) अर्थशास्त्र ५) भूगोल
एम.एस्सी.	१) रसायनशास्त्र (ऑर्गॅनिक केमिस्ट्री) २) वनस्पतीशास्त्र (प्लान्ट फिजिऑलॉजी) ३) प्राणीशास्त्र (एन्टोमोलॉजी) ४) पदार्थविज्ञान ५) सूक्ष्मजीवशास्त्र ६) संगणकशास्त्र ७) गणित
एम.कॉम.	आवश्यक विषय आणि अॅडव्हान्स्ड अकॉन्टिंग व ऑडिटिंग

* एम.फिल. व पीएच्.डी. या संशोधनपर पदव्यांसाठी मराठी, इंग्रजी, हिंदी, अर्थशास्त्र, भूगोल, रसायनशास्त्र, भौतिकशास्त्र, वनस्पतीशास्त्र, सूक्ष्मजीवशास्त्र, प्राणीशास्त्र व गणित यांच्या मार्गदर्शनाची सोय महाविद्यालयात उपलब्ध आहे. संशोधन करू इच्छिणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी महाविद्यालयाचे ग्रंथालय व विद्यापीठ मान्यताप्राप्त प्रयोगशाळा अद्ययावत साधनांनी सुसज्ज आहेत.

* संशोधनासाठी पुढील मान्यताप्राप्त मार्गदर्शक महाविद्यालयात उपलब्ध आहेत.

हिंदी: डॉ. जी. बी. कुवर, डॉ. व्ही.ओ. शर्मा, **इंग्रजी:** डॉ. एस्. डी. सिंदखेडकर, **प्राणीशास्त्र:** डॉ. आर्. एम्. चौधरी, डॉ. एस्. एस्. भाडे, डॉ. वाय. एच. वसु, **वनस्पतीशास्त्र :** डॉ. एस. के. तायडे, **भौतिकशास्त्र:** प्राचार्य. डॉ. आर. एस. पाटील, डॉ. आय. जे. पाटील, **अर्थशास्त्र:** डॉ. ए. आर. निकम, **सूक्ष्मजीवशास्त्र:** डॉ. ए. एच. जोबनपुत्र, डॉ. आर. झेड सैय्यद, डॉ. एम्. एम्. जोगी, **भूगोल,** डॉ. यू. व्ही. निळे **रसायनशास्त्र:** उपप्राचार्य. डॉ. एम. के. पटेल, डॉ. यु. एम. जाधव, डॉ. ए. जी. बेलदार **गणित:** डॉ. सी. एस. सुतार, **वाणिज्य :** डॉ. डी. एम्. गागुडे

परिशिष्ट क्र. १

शैक्षणिक वर्ष २०१० -११ पासून उमवि परिपत्रक क्र. ४६/२०१० नुसार पदवी पदव्युत्तर वर्गांना सत्र पद्धती सुरू करण्यात आलेली आहे. तसेच शै. वर्ष २०१८-१९ पासून पसंतीक्रमाधीष्टीतमुल्यांकन पद्धती सुरू करण्यात आलेली आहे.

१) प्रथम वर्ष कला : F.Y.B.A. CBCS Pattern

Sem	Discipline Specific Core Course DSC	Ability Enhancement Compulsory Courses AEC	DSC 1,2,3,4,5, साठी खालीलपैकी कोणतेही ०५ विषय घेता येतील (परंतु खालीलपैकी ०३ भाषा विषय घेता येणार नाहीत)
I Credits 18	1. Compulsory English (03) 2. DSC 1 A (03) 3. DSC 2 A (03) 4. DSC 3 A (03) 5. DSC 4 A (03) 6. DSC 5 A (03)	---	१) भाषा - मराठी २) भाषा - हिंदी ३) भाषा - ऑप्शनल इंग्रजी ४) अर्थशास्त्र ५) राज्यशास्त्र ६) मानसशास्त्र ७) इतिहास ८) भूगोल
II Credits 20	1. Compulsory English (03) 2. DSC 1 B (03) 3. DSC 2 B (03) 4. DSC 3 B (03) 5. DSC 4 B (03) 6. DSC 5 B (03)	पर्यावरणशास्त्र (०२)	

प्रत्येक सत्रात ६० गुणांची लेखी परीक्षा आणि ४० अंतर्गत मूल्यमापन एकूण सहा विषयांचे असेल. या व्यतिरिक्त पर्यावरण अभ्यास हा विषय सक्तीचा आहे. (अंतर्गत मूल्यमापनाच्या चाचणी परीक्षेस हजेरी सक्तीची आहे. त्या शिवाय सत्रास मंजुरी मिळणार नाही.) साधारणतः एखाद्या विद्यार्थ्याने कला शाखेच्या प्रथम वर्षात घेतलेला विषय पुढे द्वितीय वर्ष अथवा तृतीय वर्षात गेल्यावर त्यास बदलता येणार नाही. तथापि एक विशेष सवलत म्हणून विशेष (स्पेशल) विषय म्हणून निवडण्याची परवानगी मिळू शकेल. मात्र असा विद्यार्थी प्रथम वर्ष कलाच्या सर्व विषयात उत्तीर्ण असावा आणि त्याने द्वितीय वर्षात हा नवा विषय तृतीय वर्षाला जाण्यापूर्वी उत्तीर्ण करायला हवा. तृतीय वर्षाला प्रवेशित झाल्यानंतर कोणताही विषय बदलता येत नाही. **द्वितीय वर्ष/तृतीय वर्ष कला** अभ्यासक्रमासाठी ज्यांना इंग्रजी स्पेशल विषयाची निवड करावयाची आहे, त्यांना प्रथम वर्षाला ऑप्शनल इंग्रजी हा विषय घेणे आवश्यक आहे.

२) द्वितीय वर्ष कला : S.Y.B.A. CBCS Pattern

Semester	Discipline Specific Core Course DSC	Ability Enhancement Compulsory Courses AEC	Skill Enhancement Courses SEC	Discipline Specific Elective Course DSE	Generic Elective GE
Sem - III Credits : 20 (07 Papers)	Compulsory English (03) MIL 1 (03) DSC 1 C (02) DSC 2 C (02) DSC 3 C (02)	---	SEC 1 (02)	DSE 1 A (03) DSE 2 A (03)	---
Sem - IV Credits : 22 (08 Papers)	Compulsory English (03) MIL 2 (03) DSC 1 D (02) DSC 2 D (02) DSC 3 D (02)*	---	SEC 2 (02)	DSE 1 B (03) DSE 2 B (03)	---

AEC :- General Knowledge: Non-Credit Paper For Semester IV

* विद्यार्थ्यांस ज्या विषयात M.A. करावयचे असेल त्यात वी.ए. प्रथम द्वितीय व तृतीय वर्ष मिळून किमान 24 Credits प्राप्त करणे अनिवार्य आहे.

* चौथ्या सेमिस्टरला DSC 3 D हा स्पेशल पेपरसंबंधीत लघुसंशोधन प्रकल्प अहवाल असेल

DSC 1,2 साठी मराठी (S1), मराठी (S2) किंवा हिंदी (S1), हिंदी (S2) किंवा इंग्रजी (S1), इंग्रजी (S2) किंवा अर्थशास्त्र (S1), अर्थशास्त्र (S2) किंवा इतिहास (S1), इतिहास (S2) किंवा भूगोल (S1), भूगोल (S2)

DSC 1,2 साठी मराठी, हिंदी, इंग्रजी, अर्थशास्त्र, इतिहास, भूगोल, राज्यशास्त्र, मानसशास्त्र यापैकी कोणतेही २ विषय घेता येतील (परंतु दोन्ही भाषा विषय घेता येणार नाहीत)

३) तृतीय वर्ष कला :

Semester	Discipline Specific Core Course DSC	Ability Enhancement Compulsory Courses AEC	Skill Enhancement Courses SEC	Discipline Specific Elective Course DSE	Generic Elective GE
Sem - V Credits : 28 (10 Papers)	MIL 3 (03) DSC 1 E (02) DSC 2 E (02) DSC 3 E (02)	English Communication (02)	SEC 3 (02)	DSE 3 A (03) DSE 4 A (03)	GE 1 A (03) (from Language Group) GE 2 A (03) (from Language Group)
Sem - VI Credits : 28 (10 Papers)	MIL 4 (03) DSC 1 F (02) DSC 2 F (02) DSC 3 F (02)*	English Communication (02)	SEC 4 (02)	DSE 3 B (03) DSE 4 B (03)	GE 1 A (03) (from Language Group) GE 2 A (03) (from Language Group)

* AEC - English Communication ही अनिवार्य अभ्यासपत्रिका आहे. तृतीय वर्षास प्रवेशित प्रत्येक विद्यार्थ्याने ही अभ्यासपत्रिका अनिवार्य आहे.

* MIL ही अनिवार्य अभ्यासपत्रिका आहे.

* GF मध्ये महाविद्यालय उपलब्ध खाली नमूद केल्याप्रमाणे दोन विषयांचा प्रत्येकी एक अशा एकूण दोन आंतरविद्याशाखीय अभ्यासपत्रिकांची निवड करणे अनिवार्य आहे. त्यासाठी भाषा विषयांच्या गटातून (GF भाषा विषयांचा गट - इंग्रजी, मराठी, हिंदी) एका विषयाच्या आंतरविद्याशाखीय अभ्यासपत्रिकेची आणि सामाजिक शास्त्र विषयांच्या गटातून (GF सामाजिक शास्त्र विषयांचा गट-राज्यशास्त्र इतिहास, भूगोल अर्थशास्त्र, मानसशास्त्र) एका विषयाच्या आंतरविद्याशाखीय अभ्यासपत्रिकेची अशी दोन अभ्यासपत्रिकेची निवड विद्यार्थ्यांनी करावची आहे.

४) प्रथम वर्ष विज्ञान : (मर्यादित जागा - अर्जदारांच्या गुणवत्तेनुसार प्रवेश)

F.Y.B.Sc. CBCS Pattern

* क.ब.चौ.उ.म. विद्यापीठाच्यापसंती क्रमाधिष्ठीत मूल्यांकन पध्दती (CBCS-Choice Based Credit System)

अभ्यासक्रमानुसार प्रथमवर्ष विज्ञान वर्गातील विद्यार्थ्यांनी खाली दिलेल्यापैकी विषय निवडावेत.

Sem	Discipline Specific Core Course DSC	Ability Enhancement Compulsory Courses AEC	DSC 1,2,3,4,5 साठी खालीलपैकी विषयांचा कोणताही एक गृप घेता येईल			Seats Available	
			Group	Subjects in the Group	Granted	Non Granted	
I Credits : 25	1. DSC 1 A (06)	English / Marathi / Hindi / MIL (02) OR Env. Sci. (02)	A1	Maths, Physics, Computer Sci., Statistics	00	40	
	2. DSC 2 A (06)		A2	Maths, Physics, Geography, Chemistry	50	50	
	3. DSC 3 A (06)		A3	Maths, Physics, Chemistry, Statistics	50	45	
	4. DSC 4 A (06)						
II Credits : 26	1. DSC 1 B (06)	Env. Sci. (02) OR English / Marathi / Hindi / MIL (02)	B1	Botany, Zoology, Biotechnology, Geography	00	30	
	2. DSC 2 B (06)		B2	Botany, Zoology, Microbiology, Geography	40	45	
	3. DSC 3 B (06)		B3	Botany, Zoology, Chemistry, Geography	40	45	
	4. DSC 4 B (06)		B4	Botany, Zoology, Chemistry, Microbiology	40	45	

* Student will choose 04 core Courses (DSC1 to DSC4) each of Credits SIX.

* Ability Enhancement Compulsory Courses (AECC): English /Marathi/Hindi/MIL can be chosen at Sem-I OR Sem-II, AECC Environmental Science in another Semester - II OR I

* प्रथमवर्ष विज्ञान वर्गासाठी कोणत्याही एका सत्रात (AECC): English/Marathi/Hindi/MIL आणि (AECC): Environmental Science दुसऱ्या सत्रात घेणे आवश्यक आहे.

५) द्वितीय वर्ष विज्ञान : (मर्यादित जागा - अर्जदारांच्या गुणवत्तेनुसार प्रवेश)

S.Y.B.Sc. CBCS Pattern

* क.ब.चौ.उ.म. विद्यापीठाच्यापसंती क्रमाधिष्ठीत मूल्यांकन पध्दती (CBCS-Choice Based Credit System)

अभ्यासक्रमानुसार प्रथमवर्ष विज्ञान वर्गातील विद्यार्थ्यांनी प्रथम वर्षाच्या DSC 1 to DSC 4 पैकी तीन कोर्सेस घ्यावे.

Sem	Discipline Specific Core Course DSC	Ability Enhancement Compulsory Courses AEC	Skill Enhancement Course SEC	SEC - I and SEC - II साठी
Sem - III Credits : 22 (05 Papers)	1. DSC 1 C (06) 2. DSC 2 C (06) 3. DSC 3 C (06)	English / Marathi / Hindi / MIL (Advanced) - III (02)	SEC I (02)	Discipline Specific Core Course DSC - 1,2,3 च्या संबंधीतच विषय निवडता येईल.
Sem - IV Credits : 22 (06 Papers)	1. DSC 1 D (06) 2. DSC 2 D (06) 3. DSC 3 D (06)	English / Marathi / Hindi / MIL (Advanced) - IV (02) & Gen.Knowledge (Non-credit)	SEC II (02)	

६) तृतीय वर्ष विज्ञान :

तृतीय वर्ष विज्ञान या वर्गात प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी द्वितीय वर्ष विज्ञानच्या तीन विषयांपैकी एक प्रमुख विषय घ्यावा.

७) बी.कॉम पदवी : (अ) प्रथम वर्ष वाणिज्य : F.Y.B.Com. CBCS Pattern

Sr.No.	Course Opted	Paper No.	Sem - I	Course Opted	Paper No.	Sem - II
I	Core Elective	101	English For Business	Core Elective	201	English For Business
	AEC - I	102	a) English OR b) Marathi OR c) Hindi	AEC - II	202	a) English OR b) Marathi OR c) Hindi
II	CC-I	103	Micro Economics	CC-I	203	Micro Economics
	CC-II	104	Financial Accounting & Costing	CC-II	204	Financial Accounting & Costing
	CC-III	105	Computing Skills	CC-III	205	Quantitative Techniques
	CC-IV	106	a) Modern office Management	CC-IV	206	a) Modern office Management
III	CC-V	107	Elective Any ONE * Principles & Practices of Banking * Marketing & Advertising * Geography of Disaster Management	CC-V	207	Elective Any ONE * Principles & Practices of Banking * Marketing & Advertising * Geography of Disaster Management

AECC :- Environmental Studies: Credit Course - Two (2) Credit assessed at the end of Sem-II.

(ब) द्वितीय वर्ष वाणिज्य : सर्व आवश्यक विषय

S.Y.B.Com. CBCS Pattern

Sr.No.	Course Opted	Paper No.	Sem - III	Course Opted	Paper No.	Sem - IV
I	Core Elective	301	Business Skills	Core Elective	401	Business Skills
II	CC-I	302	Macro Economics	CC-I	402	Micro Economics
	CC-II	303	Business & Tax Laws	CC-II	403	Business & Tax Laws
	CC-III	304	Corporate Accounting	CC-III	404	Corporate Accounting
	CC-IV	305	Computing Management	CC-IV	405	Cost Accounting
	CC-V	306	Business Entrepreneurship	CC-V	406	Business Entrepreneurship
III	SEC-I	307	Elective Any ONE * Modern Banking & Financial System * Retail Management	SEC-I	407	Elective Any ONE * Modern Banking & Financial System * Retail Management

AECC :- General Knowledge : Non-Credit Course assessed at the end of Sem-IV.

(क) तृतीय वर्ष वाणिज्य : सर्व आवश्यक विषय

